

Knjižnice na sproščanje ukrepov pripravljene

Ljubljana, 22. januarja - V regijah z ugodnejšo epidemiološko sliko lahko od sobote vrata ponovno odprejo knjižnice, muzeji in galerije. Po besedah predsednice Združenja splošnih knjižnic Vesne Horžen, so knjižnice na spremembe, ki jih prinaša novi odlok o začasni prepovedi ponujanja kulturnih in kinematografskih storitev končnim uporabnikom v RS, dobro pripravljene.

Kot je za STA zapisala Vesna Horžen, splošne knjižnice od začetka maja 2020 izvajajo storitve izposoje gradiva in v tem času so se razmere velikokrat spremenile, zato imajo že vnaprej pripravljene različne variante delovanja. V zadnjih nekaj tednih je bilo v knjižnicah mogoče le izvajanje brezstične izposoje vnaprej pripravljenega knjižničnega gradiva, ki so ga uporabniki prevzeli na zunanjih prevzemnih mestih knjižnic, od sobote dalje pa ta omejitev za rdeče regije ne velja več.

Knjižnično gradivo se v skladu z novim odlokom lahko izposoja znotraj knjižničnih prostorov. Še vedno pa velja, da si obiskovalci knjig ne iščejo med policami sami, ampak jih predhodno naročijo. Prav tako še niso dostopne čitalnice. Način in postopki naročanja gradiva so objavljeni na spletnih straneh posamezne knjižnice oziroma lahko uporabniki gradivo naročijo po telefonu. Pri vseh postopkih so za pomoč na voljo knjižničarji. Poleg izposoje je možno tudi vračanje gradiva.

Navodila o vstopanju in zadrževanju uporabnikov v knjižničnih prostorih so vedno pri vhodu v knjižnice. Pri delovanju v teh razmerah se knjižničarji držijo navodil glede higienskih ukrepov, ki jih je za knjižnice pripravil Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ), prilagajajo pa se tudi svojim razmeram, ki jih narekuje knjižnični prostor posamezne knjižnice in njene druge specifikke, je še zapisala predsednica Združenja splošnih knjižnic.

Direktorica Mariborske knjižnice Dragica Turjak je za STA povedala, da so ves čas drugega vala epidemije, razen zadnjih 14 dni, ko je bila možna le brezstična izposoja gradiva, delovali na način pultnega sistema ob upoštevanju vseh potrebnih ukrepov. Bralcem so pripravili vnaprej naročeno gradivo, ki so ga lahko prevzeli pri pultu, kjer so lahko opravili tudi vse drugo, kar so imeli za opraviti.

V času, ko je bil ustavljen javni promet, so šli uporabnikom nasproti tudi tako, da so jim omogočili vračanje gradiva v katerikoli enoti, je spomnila direktorica knjižnice in dodala, da enote Mariborske knjižnice delujejo v kar 12 občinah. Kot najnovejšo pridobitev pa je izpostavila zabojnik za vračanje gradiva na Rotovškem trgu v Mariboru, kjer deluje največja enota knjižnice, kjer je omogočeno vračanje gradiva 24 ur vseh sedem dni v tednu.

Brezstična izposoja, ko so morali uporabniki gradivo prevzemati pred knjižnico, je bila v hladnem vremenu v zadnjih dveh tednih seveda manj prijazna tudi do zaposlenih, zato so, kot je dejala, zelo veseli, da lahko ponovno preidejo na pultni sistem.

Dragica Turjak meni, da je zelo pozitivno, da so lahko knjižnice ves čas drugega vala epidemije ostale vsaj delno odprte, saj je dostop do gradiva v klasični obliki tudi v tem času izjemnega pomena. Čeprav se je izposoja e-knjig na spletnem portalu Biblos v lanskem letu izjemno povečala, pa ima večina bralcev, še posebej starejši, vendarle raje v rokah fizično knjigo. In tu so še šolarji, ki potrebujejo domače čtivo, pomemben pa je tudi dostop do študijskega gradiva, je dodala.

Tudi v Mestni knjižnici Ljubljana so, kot je za STA povedala strokovna sodelavka za odnose z javnostmi Vesna Trobec, na ponovno odprtje dobro pripravljeni. Prešli bodo na pultni sistem, ko bodo uporabniki lahko pristopili do pulta, kjer bodo lahko prevzemali in vračali gradivo, poravnali članarino ali se vpisali. Kot je še povedala, vabijo predvsem k vračanju gradiva, zamudnin pa trenutno ne bodo zaračunavali. Delovalo bo skupaj 17 enot Mestne knjižnice Ljubljana, s ponedeljkom pa bo na pot krenila tudi potujoča knjižnica.

Z novim odlokom vlada po dveh tednih ponovno kot izjemo o začasni prepovedi ponujanja kulturnih in kinematografskih storitev končnim uporabnikom omogoča delovanje knjižnic, muzejev in galerij v Gorenjski, Koroški, Obalno-kraški, Osrednjeslovenski, Podravski, Pomurski, Primorsko-notranjski, Savinjski in Zasavski statistični regiji.

Uporabniki knjižnic v t.i. črnih statističnih regijah Goriška, Jugovzhodna in Posavska bodo knjižnično gradivo še naprej prevzemali na zunanjih prevzemnih mestih.